

Betreft: terrassenbeleid

Maastricht, 22 april 2024

Beste leden van de gemeenteraad,

Hierbij een reactie van Buurtbalans op de aanstaande dinsdag te behandelen motie van D66 over de aanpassing naar: zoals in de motie genoemd “herleidbaar beleid” bij de uitgifte van terrasvergunningen en de daartoe aan te brengen aanpassing in de bestaande terrasverordening. Tegen de achtergrond van de op handen zijnde actualisatie horecabeleid en de in de motie genoemde scheve situatie en inperking die zou ontstaan door het belang van “een relatief kleine groep omwonenden”.

1

Dit alles naar aanleiding van de uitvoerig gemotiveerde beslissing van de burgemeester op de uitbreiding van een bestaand en vestiging van een nieuw terras aan de St Pieterstraat op de hoek met de Stenen Brug op enkele meters van bestaande woningen. Met een daartoe terecht in de afweging betrokken geluidrapport rekening houdende met het woonbelang van de direct omwonenden. Voor de hand liggend gezien de ligging van het nieuwe terras omringd door appartementen, kamerbewoning en grondgebonden woningen in een intensief bewoonde omgeving.

D66 spreekt daarentegen over forse inperking van de openingstijden bij de uitbreiding van de terrassen op basis van het “belang van een relatief kleine groep omwonenden”. In de motie wordt gepleit voor een “herleidbare uitwerking” van de beoordeling van het proces “overleg met de buurt” en het niet leidend mogen zijn van akoestische rapporten wegens de onzekerheidsfactor van brongeluiden.

Buurtbalans wijst er nadrukkelijk op dat het hier gaat om uitbreiding met nieuwe terrassen bovenop de veelheid aan terrassen die er al zijn en dat juist daarbij het belang van de bewoners in de omgeving heel belangrijk is, evenals de feitelijkheid van akoestische rapporten, die

de te verwachten geluidtoename aangeven. Juist zo'n akoestisch rapport maakt een objectieve beoordeling mogelijk zoals of en onder welke voorwaarden zo'n terras uitbreiding binnen de wettelijk geldende regels mogelijk zou kunnen zijn. Hier dus door een tijdslimiet te stellen.

Tevens is bij onze reactie betrokken de discussie afgelopen vrijdagavond bij RTVMaastricht waar met name de vertegenwoordiger van D66 sprak van een doorgeslagen belangenafweging bij deze uitbreiding van de horeca en binnenstadbewoners. En letterlijk verwees naar Sibbe en andere dorpen buiten Maastricht als je rustig wilde wonen. Een afkeurenswaardige karikatuur.

Buurtbalans verzet zich ernstig tegen deze overdrijving en eenzijdige typologie van wonen in het Maastrichtse centrum en binnenstad, waar sedert 1975 via een stelselmatig uitgevoerd beleid van de stad de leegloop van bewoning in de binnenstad gekeerd is en het inwonertal naar ongeveer een verdrievoudiging van ca 20.000 bewoners in het centrum is gegroeid. In dat levendig centrum moet de mogelijkheid om gezond te kunnen wonen behouden worden waarbij garanties zoals de terrassenverordening die biedt essentieel zijn en zeker niet afgebroken moet worden.

Conclusie

2

Laat Maastricht ook in zijn horecaontwikkeling en terrassenuitbreiding gericht zijn op duurzame en gezonde ontwikkeling en vernieuwing, geen waterhoofd maar in balans met de schaal en maat van de stad en zijn buurten en behoud van de identiteit en uitstraling als mooie kleine stad in Europa. Wij zijn geen Barcelona, waar overigens al ruim 10 jaar een harde strijd gevoerd wordt tegen het overtoerisme.

De recente beslissing van de burgemeester in dit concrete geval van terrassenuitbreiding verdient ons inziens eerder steun dan te gemakkelijke kritiek, in afwachting ook van de komende evaluatie van de horecanota.

Wij waarschuwen verder voor een steeds verdere commercialisering van de openbare ruimte in Maastricht, terwijl deze zo bepalend is voor de uitstraling, echte ontmoeting en identiteit van de stad. Evenzeer belangrijk is meer balans tussen verblijf- en woon/leefklimaat, zeker in de binnenstad. Bewoning in de binnenstad, gedifferentieerd en wel, is van levensbelang, anders wordt de stad een lege huls. Met het risico van een blijvend infarct van onze stad en oplopende negatieve milieueffecten door een combinatie van grootschalige evenementen, voortdurende verdere groei van horeca, terrassen en overtoerisme is niemand gebaat. Ook groei kent zijn grenzen.

Daarom wij verzoeken wij de raad deze argumenten te betrekken bij de beoordeling van het bestaande terrassenbeleid, dit tevens tegen de achtergrond van het nieuw vorm te geven horecabeleid. Kortheidshalve noemen wij verder in de bijlage 5 verdergaande elementen, die in de totaalafweging van groei en uitbreiding van de horeca en terrassen ook een rol zullen spelen.

Namens Buurtbalans,

Chris Meys, voorzitter

Wouter Mulder en Tonny Koppes, bestuursleden en Huub Smeets Adviseur.

Bijlage: 5 elementen bij groei en uitbreiding van horeca en terrassen in Maastricht.

In deze bijlage pleiten wij met argumenten, ook voor het hele centrum, om een balans na te streven tussen met name kwantitatief gerichte groei van toerisme, horeca en evenementen versus een kwalitatieve gerichtheid op behoud bewoning, leefbaarheid, tegengaan overdruk en voorkomen van onevenredige milieu- en geluidsoverlast.

“Laat de feiten spreken. Maastricht heeft, zoals de gemeente stelt, een relatief omvangrijke horeca en zou daarom niet meteen uit moeten gaan van uitbreiding met nieuwe horeca en uitbreiding van terrassen zoals nu gebeurt, terwijl de bestaande zaken het al moeilijk genoeg hebben, er leegstand is en er in hoge mate sprake is van een eenheidsworst, zie met name de grote toename van eetcafés en eetterrassen.

Maastricht verdient een bovengemiddeld kwalitatief goede horeca en niet nog meer kwantiteit en “gatenvuller” voor leegkomen plekken. De gemeente gaat uit van behoud van de bestaande omvang van de horeca en daar bovenop groei/uitbreiding en wil vooral de markt zijn werk laten doen. Een marktwerking die met name georiënteerd is op kwantitatieve verdienmodellen, meer eettafels met grote omzetsnelheid, meer terrasstoelen, meer evenementen. Met meer van hetzelfde voor steeds meer bezoekers is de stad, de horeca zelf en ook de lokale bevolking niet gediend. De stad kan het grote delen van het jaar niet meer aan. Er is mede daardoor eerder sprake van vervreemding en verlies aan eigenheid in plaats van ontmoeting.

4

“*Eat where the locals meet*” is al langer een marketingkreet geworden.

Alleen tijdens de Coronacrisis mochten de ‘*locals*’ voor de horeca hun waarde bewijzen.

Gemist wordt verder een objectief en onafhankelijk onderzoek naar de gewenste kwaliteit en omvang van de horeca inclusief de terrassen in Maastricht en zijn positieve en negatieve effecten op andere sectoren en wees transparant in de bestaande en groeiende onbalans daarvan, ook in de horeca zelf met vooral dezelfde soort zaken met ook veel personeelsverloop en verlies aan kwaliteit, en wees niet (bewust) ziende blind.”

Kortheidshalve noemen wij 5 elementen, die in de totaalafweging van groei en uitbreiding van de horeca en terrassen een rol spelen.

1.

Horecabeleid is vooral sectoraal beleid, gericht op groei, zonder de gevolgen voor leefbaarheid, milieu, wonen, verkeer, parkeren in kaart te brengen alvorens nieuw beleid gericht andermaal op uitbreiding van horeca te ontwikkelen. Behalve eenzijdige economische factoren van horeca zonder breed onderzoek naar en vergelijking met de aanzienlijke economische

opbrengst van andere sectoren als wonen, spelen de hiervoor genoemde beleidsvelden een te beperkte of geen rol in de voorliggende actualisatie van het horecabeleid.

Grenzen aan de groei worden niet in brede zin onderzocht. Er moet plaats zijn voor kritische reflectie. De effecten van het omvangrijke bestaande horeca areaal en het nieuwe horecabeleid moeten meegenomen en getoetst worden in de Milieueffectrapportage (MER) die wordt uitgevoerd in het kader van de definitief vast te stellen Omgevingsvisie eind 2024. Pas daarna kan gemotiveerd sprake zijn van eventuele nieuwe horeca toevoegingen en behoud met de ogen open van de bestaande horeca.

2.

Als gevolg van jaarlijks terugkerende grootschalige (horeca) evenementen zoals Magisch Maastricht, overtoerisme, horeca vooral en meestal uitsluitend gericht op kwantiteit/uitbreiding/groei is sprake van een “hartinfarct” in Maastricht, vol is overvol, het maaskruisend verkeer op de twee bruggen staat overdag op grote schaal vast en veroorzaakt ernstige auto congestie in de aanpalende wijken als Ceramique, Jekerkwartier, Boschstraat- en Kommelkwartier.

Er is sprake van een steeds groter wordende onbalans met leefbaarheid, wonen en bereikbaarheid in de buurten, met name in de binnenstad. Daar zijn de grenzen al lang bereikt en te vaak overschreden, de gemeente en de meeste van de horeca-ondernemers houden zich ziende blind.

3.

Van daadwerkelijke ontmoeting tussen onze eigen inwoners en tussen eigen inwoners en bezoekers is veelal door het aantoonbare drukte beeld in en naar de binnenstad geen sprake. De eigen inwoners mijden de binnenstad door de enorme drukte vanaf vrijdag en in de weekeinden en tijdens de langdurige grootschalige elementen. De (te)grote hoeveelheid rode ontmoetings stippen in de gebieden op de Omgevingsvisie-kaart rond het centrum en in de parken geven een overdreven mogelijkheid voor horeca, terwijl het vooral woongebieden zijn, die streven naar behoud van leefbaarheid en identiteit.

4.

De differentiatie en innovatie in de horeca in Maastricht is nauwelijks te ontdekken: de trend in de markt is al geruime tijd zichtbaar: cafés van origine worden omgezet naar eetcafés, café- en terrassen tafels zijn zeker vanaf de vroege namiddag gereserveerd voor snelle maaltijden met een gewenste omzetsnelheid per tafel van keer 3 of soms veel meer.

Natuurlijk zijn er uitzonderingen, de Michelinsterrenzaken voorop. Maar ook daar is sprake van verdringing door de hoge kosten/prijzen en de overbezetting tijdens de grote evenementen als de horecabeurs in het Mecc of de Tefaf.

De gewenste hoofdlijn voor het toekomstige horecabeleid, kwaliteit in plaats van kwantiteit, ligt voor de hand, maar wordt niet onder ogen gezien.

5.

Als laatste een reactie gericht op het streven naar Maastricht als gezonde stad. Ook hier moet eerder het streven zijn een horeca, die ernstige (milieu- en verkeers)congestie voorkomt, het behoud van de leefbaarheid van de bestaande woonmilieus niet bedreigt maar waarborgt, parkeerproblemen niet vergroot en geen extra geluidoverlast of extra licht- en hittestress of verlies aan stiltegebieden veroorzaakt. En bovendien de bereikbaarheid van Maastricht in stand houdt.